47ste jaar. — Nr 26. Maart 1900.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

KANTOOR VAN P...

Abonnement :
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **1** fr. 25 cent^en per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

Voor den Paus.

Inschrijving, geopend door den Bond der Katholieke Dagbladschrijvers van België :

BEDRAG DER 24 EERSTE LIJSTEN : Fr. 115,172.70.

De giften kunnen gezonden worden aan het bureel van den *Postrijder* of aan Mr L. MALLIE, Bergstraat, 52, Brussel.

TONGEREN, DEN 3^e MAART 1900.

BELGISCHE TOESTANDEN

Wij naderen langzaam het gewichtig oogenblik, dat, misschien voor zeer lang, over de toekomst van België zal beslissen.

Op het einde van de Meimaand, na de ontbinding der Kamers, zullen de eerste algemeene verkiezingen plaats hebben volgens de evenredige vertegenwoordiging.

Wat zal die eerste toepassing ons geven ?

Mannen, van de geheimen der politiek doordrongen, voorspellen, dat de Katholieken de meerderheid zullen behouden, doch dat de meerderheid gering zal wezen.

Mocht die voorspelling bewaarheid worden !

Het is aller Katholieken wensch. Daartoe wordt echter gevorderd, dat de Katholieken *overal* met vereenigde krachten strijden. Zijn deze krachten verdeeld, wordt *er meer* dan eene lijst van Katholieken in 't zelfde Arrondissement voorgesteld, tegen de candidaten der liberalen of socialisten, dan zullen de stemmen der Katholieken zich verdeelen, ten grooten voordeele onzer vijanden.

En dat, helaas ! is hier en daar te vreezen. Er zijn Katholieken, die, slechts hun eigenbelang voor oogen hebbende, de noodige kracht en opofferingsgeest ontberen, om, ter wille van 't algemeen welzijn, de aftredende afgevaardigden niet te bestrijden.

Op andere plaatsen worden er zelfs dagbladen gevonden, die de verdeelheid prediken ; de oude bondgenooten tegen elkaar in 't harnas jagen, die in plaats van liberalen en socialisten te bekampen, dag in dag uit die Katholieken bestrijden, welke in *vrije* vraagstukken de meening der dagbladschrijvers niet zijn toegedaan, die in plaats van te zoeken wat ons op katholiek gebied *vereenigt*, steeds opdisschen wat de Katholieken *verdeelt*.

Voegt daarbij de dwaze handelwijze der *Daensisten*. Zij hebben besloten in de groote steden hunne hoofdmannen voor te stellen. Ik hoop dat ze overal zullen druipen ; doch zij zullen zonder twijfel een zeker getal stemmen aan de Katholieken ontfutselen en alzoo hun strijd tegen het kerkelijk gezag en tegen 's lands katholiek bestuur voortzetten.

Eene schrikwekkende verantwoordelijkheid valt op die Katholieken neder, wier gedrag of handelwijze oorzaak kan wezen van den val van ons katholiek Ministerie.

* *

Wanneer men zich nu afvraagt, welke beswaren tegen het katholiek Ministerie bestaan, wordt het antwoord moeilijk.

Sedert 1884 zijn de Katholieken aan 't bestuur. Gedurende dien tijd heeft het land den inwendigen vrede genoten ; de nijverheid verkeert in een bloeitijdperk, sedert lang niet meer beleefd ; niemands vrijheid wordt geschonden ; talrijke wetten, van den verderfelijken geest van 't liberalisme doordrongen, blijven helaas ! gehandhaafd ; de Katholieken hebben op verren na niet, wat zij rechtens kunnen verlangen voor de lagere scholen ; zeer toegevend zijn de ministers, om de liberalen aan goed bezoldigde en eervolle posten te helpen ; *de Congo, Rusland, China* zijn geopend aan den ondernemingsgeest der Belgen en, met den overvloed van den nationalen rijkdom, wordt in die landen gewoekerd en komt een groote rijkdom terug in den schoot van 't moederland.

De belangen der werklieden zijn niet vergeten. Is niet aan aller verlangen voldaan, talrijk nochtans zijn de wetten en verordeningen ten bate van den werkman en zijn huisgezin, talrijker nog de heilvolle instellingen door den geest en de leer der Kerk in 't leven geroepen, betzij, om den behoeftigen werkman uit liefde te steunen, betzij den arbeidersstand door de vereeniging tot een nieuw beroepsleven en een beter bestaan op te beuren.

De kleine verhooging, welke de jaarwedde der priesters uit 's lands kas zal ontvangen, te beginnen met den 1sten April, mag ook niemand stof tot klagen geven.

Het is immers in 't belang der kleinen, dat de priesters geldelijken onderstand noodig heeft. Hem is voldoende, wat volstrekt noodig is tot kleeding en voedsel ; doch er komen veles kloppen aan zijne deur, en aan een hart, dat op de rechte plaats zit, valt het zuur iemand hulpeloos weg te zenden.

* *

Lan, wie zou bij ons de Katholieken aan 't bestuur kunnen vervangen ?

Voorzeker niet de socialisten. Eerstens zij willen *de Republiek* Hoe zou de Koning het bestuur van 't land kunnen toevertrouwen aan mannen, die met Zijne Majesteit den spot drijven ? Dan de socialist erkent geen gezag ; zijn leus is een oorlogskreet tegen God, eenigen oorsprong van het gezag.

En de liberalen ? Zeker de verkiezingen zullen eenige liberalen terugbrengen in Kamer en Senaat, doch te gering in getal, opdat zij aanspraak kunnen maken op het bewind.

De verdeelheid der Katholieken alleen zou oorzaak kunnen wezen, dat liberalen en socialisten meer afgevaardigden gezamenlijk tellen dan de Katholieken afzonderlijk.

Zoodoende zou een radicaal-liberaal ministerie mogelijk worden, ten grooten nadeele van de vrijheid en de rechten der Katholieken.

Hebben de liberalen de hulp der socialisten noodig tot vorming eener meerderheid in de Kamers, dan zullen zij die hulp niet verwerven, tenzij door de afschaffing van het meervoudig kiesrecht, de erkenning van 't zuiver algemeen stemrecht, en bijgevolg de herziening der Grondwet.

Zoover echter kunnen de liberalen niet gaan zonder politieken zeltmoord.

Indien al de Katholieken de zware gevolgen der aanstaande verkiezingen wel overdenken, indien allen het algemeen belang voor oogen hebben, geen verdeelheid in 't leven roepen, betzij uit eigen belang, betzij uit wraakzucht, die voor niets terugdeinzen, dan zal het Ministerie zegevierend uit het strijdperk treden en 't land, tot zijn grooten voorspoed, blijven bestieren.

De Christen-dem ocraten, die, bij hunne voorliefde tot het volk, de gehoorzaamheid en volgzaamheid jegens het Kerkelijk gezag, waar het op de eendracht tusschen Katholieken aankomt, beoefenen, zullen zeker door hunne hoofdmannen in de nieuwe Kamers vertegenwoordigd zijn en op de welgeving een heilzamen invloed, ten gunste van 't werkvolk, uitoefenen.

Dr Ch. LUCAS.

Luik, 25 Februari 1900.

(Het Centrum).

Landbouw.

VERZORGT UWE WEIDEN.

Waarom worden de weiden meestal verwaarloosd ? Op deze vraag zullen wij met drie redenen antwoorden.

I^e *REDEN.* — Ook de *niet* bemeste weiden of beemden leveren eenen oogst op en ziehier waarom :

A) In de weide vindt men allerlei planten met verschillende noodwendigheden, welke in verschillende grondslagen hun voedsel zoeken.

B) De weideplaatsen hebben bijna eenen onafgebroken groei, zoo zij over veel tijd beschikken om hun opneemingsvermogen en hun losmakend vermogen op de onopgeloste bestanddeelen des gronds uit te oefenen.

IIe *REDEN.* — De opbrengst der weide wordt zelden gewogen, men werpt eenen oogslag op den hoop en men bedriegt zich voor de hoeveelheid en de hoedanigheid van het hooi. Overigens de vermagering van den grond heeft eerder de vermindering der voedende waarde, dan die der hoeveelheid voor gevolg.

IIIe *REDEN.* — In vele streken nog heeft de eigenaar alleen recht op dit gras der eerste snede, de verder opbrengst hoort toe aan al de gemeentenaren, die dan volle weirecht op een andermans goed bezitten. Zulk gebruik is een binderpaal voor de verbetering der weiden, voor de verbetering der bersten, voor den aangroei van den algemeenen rijkdom.

* *

Welke zijn de voordeelen eener goede weideverzorging ? Wij zullen niet handelen over den invloed welke deze verzorging uitoefent op de veeteelt ; de rechtstreeksche voordeelen zullen elken landbouwer tot handelen aansporen. In proefnemingen te Rothamstel, gedurende 40 jaar, met minerale meststoffen bekwam men *gemiddeld* op ongemeste perceelen 2.875 kil. en op de bemeste perceelen, gemiddeld **8000** kil. hooi per hectaar en per jaar.

* *

Hoe zal men de weiden bemesten ?

Stalmest is geenszins gepast, scheikundige meststoffen integendeel zijn onmisbaar om de weiden te verzorgen.

Een enkel bestanddeel is niet voldoende, de gezamentlijke werking van phosphaten en nitraat is hier vereischt. Ten bewijze zouden wij talrijke proefnemingen kunnen aanhalen. wij zullen ons echter bepalen bij de volgende besluiten, afgeleid uit proefnemingen, door den landbouw-ingenieur Van den Berck, in het « *Landbouwblad* » van Limburg bekend gemaakt. Deze besluiten zijn :

I. Men bekwam de grootste hooi-opbrengst : A) in zandgrond arm in organische stoffen, B) in zandgrond rijk aan org. st., C) in leemachtigen zandgrond arm aan org. st., D) in dezelfden grond, rijk aan org. st. alleen door de toepassing van 400 k. metaalslakken + 600 k. kainiet + 200 k. sodanitraat.

II. De vervangingen van de metaalslakken door dezelfde hoeveelheid superphosphaat verminderde de opbrengst.

Wij kunnen de volgende bemesting aanraden :
1^e jaar : 1000 k. metaalsl. + 600 k. kainiet + 200 k. nitraat. — Volgende jaren : 800 k. metaalsl. + 400 kainiet + 100 k. nitraat

De Thomasslakken en de kainiet moeten zonder uitstel toegepast worden. Daarna zal men eggen. Het sodanitraat zal in de Lente, bij de herneming van den groei, worden uitgestrooid.

P. PIPERS,
Landbouwleeraar.

Wetgevende kiezingen.

ARRONDISSEMENT TONGEREN-MAESEYCK.

Eendracht of tweedracht.

Sedert het nieuws verspreid werd dat er eene afzonderlijke katholieke candidatuur zou voorgesteld worden, hebben talrijke dagbladen dit feit beoordeeld, waarvan de grootsheid aan niemand zal ontsnappen.

Wij denken onze lezers aangenaam te zijn door hier de bijzonderste beweegredenen te verkorten welke wij in de drukpers ontmoet hebben.

Het is duidelijk dat de tweedracht in het katholieke kamp voor onmiddellijk gevolg hebben zal : de herinrichting op sterkere grondslagen der liberale partij ;

het verbond tusschen liberalen en socialisten met het oog op de kiezingen ;

de aanduiding als candidaten in deze partijen van mannen eener grootere waarde ;

eindelijk, de zeer waarschijnlijke zegepraal hunner lijst.

Voorzeker, indien wij ons nog onder het oud kiesregiem bevonden, zou deze kwestie zulke belangrijkheid niet hebben. Doch God alleen weet welk lot, de kiezingen van Mei aan de katholieke partij voorbehouden !

Het ministerie schat op hoogstens 8 stemmen het cijfer der toekomende meerderheid van het gouvernement ; het is echt dat, in dit cijfer, het de kiezing van eenen liberaal te Tongeren veronderstelt. Maar van eenen anderen kant, rekent het op de zegepraal der drie katholieken te Hasselt, en daar ook bestaan er tusschen onze vrienden kiemen van tweedracht. Men zegt zelf dat de dissidenten van Hasselt voorbeeld op die van Tongeren nemen.

Springt het niet in de oogen dat het gouvernement, door op 8 stemmen meerderheid te rekenen, geteld heeft op eene volledige en volmaakte eendracht tusschen alle katholieken van het land ? Wat zal er van onze partij komen, indien wij ons elders ook nog gaan verdeelen ?

* *

Het toekomend katholiek gouvernement, in alle geval en in de gunstigste der veronderstellingen, zal dus enkel over eene zeer kleine meerderheid beschikken.

Het is dus klaar dat de katholieke partij zich het grootste kwaad zou berokkenen, zoo zij met blijde harte zich ging verdeelen ; geen gepaster middel om den weg voor onze tegenstrevers te banen.

En laten wij het niet vergeten : welke zullen de slachtoffers zijn van deze tweedracht tusschen de katholieken of van deze zegepraal der liberalen ?

Het liberaal programma is gekend :

verplichtend onderwijs ;

persoonlijke dienstplicht ;

afschaffing der subsidies voor het bouwen en herbouwen van kerken en pastorijen gelijk tusschen 1879 en 1885 ;

verwijdering van alle katholieken der openbare ambten ;

handlegging door de liberalen op de duizende lagere plaatsen, in de posterijen, de ijzerenwegen, enz. enz. enz. ;

stichting in elke paroichie van eene partij, tegen den pastoor gericht, gelijk in 1879 ;

afschaffing der subsidies aan het privaat katholiek onderwijs, enz. enz. enz. Want wij halen hier maar enkele punten aan.

Men heeft dikwijls gezegd dat de katholieken eenen gewetenspicht te kwijten hadden in tegenwoordigheid der stembus. Dit is waar, doch op geen tijdstip zijner politieke geschiedenis sedert 1830, heeft zich deze plicht voor den katholieken Limburger zoo klaar opgedaan als heden.

* *

Aan de leiders dus der katholieke partij in onze beide arrondissementen Tongeren en Maeseyck, aan allen, mannen van goeden wil, die het belang der partij ten harte nemen, zeggen wij met eerbied en oprechtheid : Aan het werk en zoo gauw mogelijk ; doet de eendracht opnieuw in onze gelederen heerschen ; een terrein van overeenkomst is gauw gevonden als men het rechtzinnig wil zoeken.

Op dit uiterste oogenblik eischt de Kerk de zelfopoffering van al hare kinderen ; laten wij ons haar deze zelfopoffering niet ontzien. Vereenigd, zijn wij sterk en zullen wij zegepralen ; verdeeld, kunnen wij verslagen worden en door onze nederlaag den val van het ministerie meesleepen, verwoestingen aanrichtingen en aan duizende brave katholieken eene onherstelbare schade veroorzaken.

Men schrijft uit Neerpelt :

MM. de Burgemeesters en Schepenen der gemeenten Lommel, Neerpelt, Overpelt, Achel, Hamont, Caulille, Sint-Huibrechts-Lille, op 14 Februari laatsleden vergaderd, ten einde eene beslissing te nemen betrekkelijk de aanstaande kiezingen :

Aangezien de belangrijkheid welke de kiezingen van Tongeren-Maeseyck zullen aanbieden met het oog op de samenstelling der toekomende Kamer ;

Aangezien de kiezing van eenen liberalen candidaat ten alle prijze en kost wat kost moet vermeden worden, hetgeen enkel kan gebeuren indien de katholieken, alle persoonlijke kwesties van kant stellende, eene enkele lijst aanbieden ;

Besluiten, met eenparigheid, gelijk een man, voor de uittredende lijst te stemmen, te ondersteunen zoo als zij voorgesteld wordt en alle tegenstrijdige lijst te verwerpen.

Voor den Senaat, zal men zich aan de lijst houden, zooals zij voorgesteld werd.

Diezelfde nieuwsoortige politiekers die verledene week te vergeefs den achtbaren Heer Desmaisières trachtten verantwoordelijk te maken van zekere plakbrieven in 1894 verschenen, beschuldigen ons, politieke briefwisselingen naar dagbladen van andere steden te sturen, met het eenig doel ze later in onze kolommen te kunnen overnemen !

Wij logenstraffen ten stelligste deze beschuldigingen en wij dagen onze aanvanders uit het bewijs hunner beweringen kunnen bij te brengen.

Wij herhalen het nogmaals : men moet toch maar bitter weinig aan de kiezers te vertellen hebben, om genoodzaakt te zijn zijne toevlucht tot zulke armzalige middelen te nemen !

NIEUWS uit de stad en de provincie.

Hof van Assisen van Limburg. — Eene enkele zaak zal door het Hof van Assisen van Limburg ondersocht worden, gedurende den zittijd die maandag aanstaande, 5 Maart, onder voorzitterschap van M. den Raadsheer de Thibault te Tongeren zal geopend worden.

Het is die ten laste van den genaamden Jozef Pluimers, kloermaker te Ulbeek, aangehouden, beticht, tusschen den 16^e en 17^e October 1899, te Voordt, eene moordpoging gepleegd te hebben op de personen van de genaamden Felix-Jozef en Franciscus-Jozef Leonard.

Paardenmarkt *te TONGEREN*, DONDERDAG **29^e** MAART.

Op de markt van TONGEREN van verleden donderdag waren te koop geteld : 541 koeien en kalveren, 0 schapen, 227 vette varkens, 1187 magere varkens.

Veeverzekering van Tongeren. — Verleden Zondag hield de Veeverzekering van Tongeren, hare jaarlijksche algemeene vergadering onder Voorzitterschap van Mijnheer ADVOKAAT DELVOIE, Voorzitter.

Uit het verslag waarvan de heer voorzitter lezing gal, blijkt dat de Maatschappij in bloei en in groei toenneemt. Zij telde op 31 December 1898, 40 werkende leden en 98 verzekerde dieren en op 31 December 1899 was dit getal geklommen tot 75 werkende leden en 185 verzekerde dieren.

De Maatschappij die in 1898 zich enkel tot de stad Tongeren uitstrekte, telt nu ook nog de gemeente Berg. Niettegenstaande vier sterftens gedurende het jaar 1899 tusschen de verzekerde dieren, had de Maatschappij op 31 December 1899 een inkas van 657.51 fr. Dit inkas was slechts van 144.76 fr. op 31 December 1898.

Deze schitterende toestand werd met algemeen handgeklap onthaald.

EFFRACTIËN. — Te koop bij M. COLLEE, boekhandelaar, Groote Markt, 37 & 39, te Tongeren :

TABEL der PRIJZEN der GRANEN voor de vereffening der achterstallige renten en pachten en den afkoop in 1900.

APOTHEEK.-**ZONDAGSRUST.** — MORGEN ZONDAG, zal de Apotheek van **Mr Vanderyat** alleen open blijven, van 1 uur *'s namiddags tot* 10 uur *'s avonds*, voor de DRINGENDE NOODWENDIGHEDEN.

De Comptante betaling zal vereischt worden.

BERICHT.

Ik heb de eer de belanghebbenden te verzoeken mij zoohaast mogelijk hunne spaarboekjes te laten geworden voor inschrijvingen der intresten, tegen afgifte van een ontvangstbewijs dat hun als als vooroopige titel zal dienen in afwachting dat men de boekjes wedergeve.

De POSTONTVANGER.
ALPH. VANDEN BOSCH.

WERK DER BROODEN VAN DEN H. ANTONIUS. — *Ontvangene giften* : Pour une guérison 2 frs. — A St-Antoine 2 frs. — Om eene gunst te bekomen 5 fr. — 1 fr. — A St-Antoine 2 frs. — 5 frs. — Uit dankbaarheid 5 fr.

MOLENBEERSEL. — BALDADIGHEID. — Zondag avond, bij het uitgaan eener herberg, kreeg Frits Th. drij steenen over het angezicht, waarvan eene hem den neus kloof. De dader is gekend, hij was met nog drij andere jongelingen naar hier gekomen om te drinken en rustig te maken. Hij heeft reeds dik wijls te Roermond terecht gestaan. Kort na dezelfde aanranding schoten de helden hunne revolvers in de lucht af. Het kon dus nog erger gegaan zijn !

Godsdienstig nieuws.

O.-L.-V. VAN LOURDES.

23^e *Belgische Bedevaart der Meimaand naar O.-L.-V. van Lourdes.*

BEDEVAART VERGEZELLENDE DE ARME ZIEKEN, onder de hoogs bescherming van den Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen, onder het eerevoorzitterschap van Mgr MERCIER en het voorzitterschap van M. A. ROSMAN.

DATUM. — Van 24 April tot 2 Mei 1900.

PRIJZEN. — VOLGENS HET VERTREKPUNT : In 1^e klas, van 140 tot 154 fr. — in 2^e klas, van 90 tot 100 fr. — in 3^e klas van 50 tot 56 fr. — Verhooging van 5 frank voor dezen die, na den 30 Maart, 's middags, zullen inschrijven. — Definitieve sluiting der lijsten, den 8 April.

WERK DER ARME ZIEKEN. — Men wordt verzocht de zalmoezen voor 't WERK DER ARME ZIEKEN en de aanvragen ter aanvoerding van zieken bij de bedevaart, voor 15e MAART te verzenden aan den *EERW. HEER THIÉRY*, leerzaar der Katholieke Hoogeschool, Vlamingenstraat, 1, Leuven.

INSCHRIJVINGEN. — De inschrijvingen voor de bedevaart zullen ontvangen worden tot den 8 April, 's middags.

De bedevaartvaart vertrekkende uit Tongeren en St-Truiden zijn verzocht in te schrijven bij M. ARMAND JAMOUILLE, notaris te Faimes (Waremme).

LIMBURG. — ACHEL : H.P. SAX, gepens. hoofdonderwijzer. — BREE : Oct. VANDENBOSCH, bankier. — EBEN EMAEL : de Eerw. Heer EKKENS, pastoor. — GENCK : G. OLAERTS, landmeter. — HASSELT : CEYSENS, boekhandelaar, Demerstraat, 11 ; Juffrouw Melanie POPPE, Kapelstraat, 46. — MAESEYCK : VANVERCKENNAY-ROMS, uitgever. — RECKHEIM : M. Constant DELWAIDE. — ST-TRUIDEN : M. CL. CARTUYVELS, volksvertegenwoordiger ; Eerw. H. MAECKENS, pastoor van St-Maarten. — TONGEREN : M. Victor MODAVE-HANSEN.

Sterfgevallen.

De achtbare familie Bouveroux van Fall-Mheer komt in diepen rouw gedompeld te worden door het afsterven van Mevrouw MARIA-ANNA MONARD, echtgenoote van den heer Henri Bouveroux, geboren te Foxhe-Slins den 15 December 1836, verleden maandag godvruchtig overleden te Wimmertingen, na eene korte ziekte, voorzien van de genademiddelen der H. Kerk.

De begrafenis heeft verleden woensdag te Fall-Mheer plaats gehad.

Wij nemen grootelijks deel in het diep verlies, dat deze achtbare familie komt te ondergaan.

— † —

De E. H. P. Van Gutschoven, sedert 1873, pastoor van Meltecoven, is godvruchtig overleden den 26 Februari in den ouderdom van 77 jaren, na voorzien te zijn van de laatste H. H. Sacramenten.

De Kamer.

Zitting van 2 Maart.

De bespreking van de interpellatie-Fléchet, over de gemeentekiezingen van Maeseyck wordt voortgezet.

M. Fléchet zet zijne bewijsvoering voort.

M. de Trooz zegt dat de bestendige deputatie een lang onderzoek instelde en geen bedrog

---

HET VOLK VAN DEN MIST

40ste VERVOLG.

Inderdaad, ik weet niet eens hoe de vriendelijke uitnoodiging van MM. Thomson en Turner te beantwoorden, tenzij door een briefke te zenden en dan, in afwachting van het antwoord, te gaan leven in eene kafferhut.

— Beste jongen, breek u *daar* uw den kop niet mee, sprak Wallace, ik heb geld genoeg hier en ik stel het ten uwen dienst.

— Ik ben beschaamd nog verder misbruik te maken van uwe vriendelijkheid, zegde Leonard verlegen ; die annonce kan niemandal beteekenen, misschien een legaat van 50 pond, ofschoon ik niet eens weet wie mij die som zou nalaten. En dan, hoe zal ik u terugbetalen ?

— Dat is nog het miest.

— Goed, vervolgde Leonard ; bedelaars moeten hunnen trots in hunnen zak steken. Indien gij mij een paar honderd pond wilt leenen en den robijn in pand nemen, zal ik u nog erkentelijker zijn, dan ik het nu reeds ben en dat is zeer veel.

Op dien voet werd ten slotte de zaak geregeld, alhoewel een half uur later Wallace den grooten steen terug aan Juanna gal, met de aanbeveling hem goed weg te stoppen, wat zij dan ook deed, want zij verborg den steen op de plaats waar eens het vergil gelegen had, — in haar haar.

. . . . . .

Twee dagen giegen om en den derden kwam een boodschapper uit de stad aangeloopen, met het bericht dat de mailboot in het zicht was. Op dit oogenblik kwam Otter, wiens stem men in de twee laatste dagen niet meer gehoord had, met uitgestrekte handen op Leonard en Juanna af.

— Wat is er aan de hand, Otter ? vroeg Leonard, die bezig was Wallace te helpen bij het inpakken zijner jachtroeven.

— Niets, baas, ik ben maar gekomen om u en de Herderin voorwel te zeggen. Ik wensch liever nu te gaan, alvorens den grooten stoomvisch u te zien wegvoeren.

— Gaan ? vroeg Leonard. Gij wenscht weg te gaan ?

Hij voelde nu dat Otter een zoo groot deel van hun leven had ingenomen dat, zelfs bij de toebereidselen van hun vertrek naar Engeland, geen van beiden er een oogenblik aan gedacht had van hem te scheiden.

— Waarom wenscht gij te gaan ? voegde hij er bij.

— Omdat ik eene leelijke oude zwarte hond ben, baas, die u niet verder van dienst kan zijn daar ginds — en bij wees naar de eindelooze uitgestrektheid van den Oceaan.

— Ik veronderstel dat gij er niet aan houdt zeik tijdelijk Afrika te verlaten, zegde Leonard, met moeilijk te verbergen ongenoegen ; welnu, het zal mij pijn zoo van u te moeten scheiden. Nog droeviger is het, voegde hij er mismoedig bij, want ik ben u meer dan een jaar loon verschuldigd en heb geen geld over om u te betalen ; wat meer is, ik had reeds uwen overtocht op het schip betaald.

— Wat zegt de baas ? vroeg Otter langzaam, bevend van aandoening. Heeft de baas voor mij een plaats gekocht in den stoomvisch ?

Leonard knikte ja.

— Dan vraag ik u verschooning, baas ; ik meende dat gij mij kondet missen, dat gij mij zoudt wegwerpen gelijk eene botte speer.

— Gij wenscht dus mee te gaan, Otter ?

— Wenschen mee te gaan ? vroeg de dwerg. Zijt gij niet voor mij vader en moeder ; en is er voor mij een leven waar gij niet leeft, eene plaats waar gij niet zijt ? Weet gij wat ik zou gedaan hebben, baas ? Ik zou in den top van eenen boom zijn geklauterd om den stoomvisch die u wegvoerde na te zien, zoo ver, zoo ver ik kon ; dan, baas, zou ik deze koord hebben genomen, die mij reeds zoovel dienst heeft bewezen in het Land van den Mist en, met den boom en de koord zou zoo'n oude hond als ik wel geweten hebben wat te doen.

Leonard keerde zich om, ten einde de tranen te verbergen die hem uit de oogen sprongen, want de geltrouwheid van den dwerg had hem diep ontroerd. Ook nam Juanna het woord om haren echtgenoot toe te laten, zijne sterkte te herwinnen..

— Ik vrees dat gij het ginder nog al koud zult vinden, Otter, sprak zij, het is ook een mistachtig land, zegt men mij, en daar leeft niemand van uw volk, daar zijn geen uwer vrouwen en uw Kafferbier kent men er niet. En ook zullen wij misschien heel arm moeten leven.

— Met den mist kan ik om, Herderin, zegde de dwerg, en ik was gelukkig in den mist, omdat ik leefde bij den baas. Armoede heb ik ook gekend, en nog was ik gelukkig, omdat ik ze deelde met den baas. Eens had ik *een* vrouw en bier in overvloed, meer dan een man kon wenschen, en ik was ongelukkig, omdat ze mij gescheiden hadden van den baas. Daarom, Herderin, spreek mij maar niet van vrouwen en bier.

— Otter, gek, kwam Leonard er tusschen, vertel ons geen verderen onzin en ga eten, want *het zal nog lang duren misschien, eer gij nog eet* op dezen grond.

— Ik vlieg, baas ; en ik heb honger, ook, want van angst heb ik in de twee laatste dagen niet meer geeten. Ik zal mij nu den buik eens gaan vullen om iets te kunnen offeren, als de waterduivel mij zijnen tol vraagt.

XX.

HET EINDE VAN HET AVONTUUR.

Zes weken waren verloopen, toen, op zekeren dag, een rijtuig stil hield aan de deur van nummer 2, *Albert Court*, Londen, E. C.

De doortocht van het rijtuig had onder de straatjeugd der City niet weinig opschudding verwekt, want op den bok, in een kostuum dat hem niet paste en met eenen hoed op, die hem de helft te klein was, zat een zonderling wezen, wiens koolzwarte kleuren, dwergachtige gestalte, groote platneus en breede schouders den spotlust der kwaejongens opwekten.

— Eh, Bill ! riep er een tot zijnen kameraad, hij is gaan loopen bij Madame Tussaud.

— Hij heeft zijn gezicht vol Day & Martins (blink) gesmeerd.

— Het is er een uit den *Lord-Mayors*-stoet.

Al deze uitroepingen stierven uit en de straatkapoenen stoven uiteen, toen Otter, van den koetsier vernomende dat zij op hunne bestemming waren, van den bok sprong op zulke zonderlinge wijze, dat het meer toeschen als sprong hij van eenen heuvel in Zuid-Afrika.

Uit het rijtuig stapten Leonard en Juanna, die er door hunne zeereis niet slecht uit zagen. Inderdaad, Juanna, die hare gezondheid en levendigheid had herwonnen en eenvoudig doch lief gekleed was in een grijs kostuum, met grooten witten hoed met lange struisveeren, zag er uit wat zij in werkelijkheid was : eene zeer schoone jonge vrouw. Een voorbureel binnen tredend vroeg Leonard of MM. Thomson & Turner te spreken waren.

— M. Turner is binnen, mijnheer, antwoordde een klerk met respectabel uiterlijk ; M. Thomson, voegde hij er met eene poging tot spotten bij, alhoewel de verschijning van Otter hem niet op zijn gemak stelde. M. Thomson is al meer dan honderd jaar dood. Thomson, mijnheer, voegde hij er bij, zijne weerdigheid hernemend, doch nog steeds de oogen op Otter gericht houdend, was de stichter van de firma ; hij stierf ten tijde van George III. Dat is zijn portret, daar boven de deur, die daar met zijnen hazenmond en zijne snuitdoos.

— Zoo, sprak Leonard ; daar M. Thomson niet meer spreken is zoudt gij wel zoo vriendelijk willen zijn aan M. Turner te gaan zeggen dat een heer hem spreken wil.

— Zeker, mijnheer, zegde de oude klerk, nog altijd de oogen op Otter richtende, die hem letterlijk scheen te betooveren, meer nog dan die beste dwerg door de oogen der Krokodil betooverd werd ; hebt gij eene aanbeveling, mijnheer ?

— Neen, antwoordde Leonard ; zeg hem dat ik kom in antwoord op eene annonce in den *Times* geplaatst door uwe firma over eenige maanden.

De klerk zag op. Zou dat dan de vermiste M. Outram zijn ? Deze zoo lang gezochte heer verbleef immers in Afrika, het land der dwergen en andere monsters. Nog eens zag hij naar Otter en verdween dan door eene zijdeur.

Spoedig keerde hij terug.

— M. Turner zal u ontvangen, mijnheer, indien gij en de dame gelieft binnen te treden. Moet deze... heer, u vergezellen ? En hij wees op Otter.

— Neen, hij zal ons hier wachten.

Daarop geleid de klerk aan Otter een hoogen stoel, waarop de dwerg klauterde. Dan opende hij de zijdeur en bracht Leonard en zijne vrouw binnen in M. Turners bijzonder vertrek.

— Wien heb ik de eer te spreken ? zegde een voornaam uitziend, statig gentleman, opstaande achter eene tafel vol papieren ; neem een stoel, mevrouw.

Leonard trok uit zijnen zak een nummer van den *Times* en, het hem overhandigend, zegde hij :

— Is u het die deze annonce heeft doen plaatsen ?

— Ja, dat is van onze firma, sprak hij, na het blad te hebben bezien ; brengt gij mij eenig nieuws van M. Leonard Outram ?

— Zeker. Ik ben het zelf en die dame is mijne vrouw.

De rechtsgeleerde knikte beleefd.

— Dat is waarlijk gelukkig, sprak hij, wij hadden bijna den moed opgegeven ; doch, gij zult wel eenige bewijzen aanbrengen.

— Ik denk dat ik die voldoende zal kunnen leveren, antwoordde Leonard ; maar alvorens verder te gaan en, verzekerende dat ik de persoon ben die ik voorgeef te zijn, zoudt gij mij willen zeggen wat die annonce beteekent ?

— Zeker, ik, antwoordde de rechtsgeleerde, daar is geen erg in, u dit mee te deelen. Sir Thomas Outram, wijlen de baronet, had, zooals gij weten zult, twee zonen : Thomas en Leonard. Leonard, de jongste, was verloofd, of beter gezegd had eene liefdeshistorie met eene dame... zie, ik vergeet altijd haren jonge dochtersnaam ; misschien zult gij het zelf wel weten.

— Bedoelt gij soms Miss Jane Beach ? vroeg Leonard kalm.

Op dit oogenblik draaide Juanna op haren stoel rond en begon een uitzonderlijk belang te stellen in het gesprek.

— Zoo is het, Beach was haar naam. Gij moet mijne vergetelheid verontschuldigen. Wel, Sir Thoma's zaken vervielen en, na zijne dood, vertrokken zijne beide zoons naar Zuid-Afrika. Het zelfde jaar nog trouwde Miss Jane Beach met een onter kleinten, M. Cohen, wiens vader de bezitting van Outram uit den faillietboedel had gekocht.

— Dat klos is waar, merkte Leonard op.

— Kort daarop, ging de rechtsgeleerde voort, volgde M. Cohen, of beter gezegd, sir Jonas Cohen, bij zijns vaders dood, dezen op in al de bezittingen. Nu twee jaar geleden stierf hij, heel zijne fortuin nalatende aan zijne dochter Jane, met overdracht op zijne weduwe. Eene maand na zijne dood stierf het dochterken en negen maanden later volgde Lady Cohen, geboren Jane Beach, haar echtgenoot en hare dochter in het graf.

— Ga voort, mijnheer, zegde Leonard met stille stem, het aangezicht in de handen verbergend.

— Lady Cohen maakte een uitzonderlijk testament. Onder de bepalingen van haren laatsten wil vermaakte zij het kasteel en de bezittingen van Outram, met het grootste deel van haar persoonlijk fortuin, bedragende in het geheelbeta of wat over de 100,000 p. st., aan haren ouden vriend Leonard Outram en zijne wettige erfgenamen, bij ontstellenis van deze, aan haren broeder. Dit testament werd niet betwist ; daarom, indien gij Leonard Outram zijt, mag ik u gelukwenschen, daar gij opnieuw de bezitter wordt van uw voorvaderlijk kasteel met eene aanzienlijke fortuin in kas.

Een oogenblik was Leonard te bewogen om iets te zeggen.

— Ik zal u bewijzen, zegde hij ten slotte, dat ik die persoon ben, het is te zeggen, ik zal het u op het eerste zicht bewijzen ; later kunt gij u zelven vergewissen over de waarheid mijner verklaringen door de gewone middelen.

En hij begon met eene reeks overtuigingsstukken over zijne identiteit voor te leggen. De advokaat hoorde stilzwijgend toe, van tijd tot tijd eene nota nemende.

— Ik geloof, zegde hij, toen Leonard geëindigd had, dat, onder voorbehoud van het nader onderzoek, dat gij zelf in eene zoo erge zaak hebt aangenomen, ik aannemen kan dat gij inderdaad niemand anders zijt dan M. Leonard Outram, of beter gezegd, voegde hij er bij, indien ik goed verstaan heb, wegens den dood uws ouderen broeder, niemand anders dan Sir Leonard Outram, baronet. Inderdaad, gij hebt mij zoo zeer overtuigd, dat dit het geval is, dat ik niet langer aarzel om in uwe handen eenen brief af te geven, tot u gericht door lady Cohen en neergelegd tegelijkertijd met haar testament ; niettemin wanneer gij dit schrijven gelezen hebt, verzoek ik u het voorloopig hier te laten berusten.

(Wordt vervolgd).